

In kot je prav za vsak dober znanstveno-fantastični film, apokaliptični jezdec **Čudnih dni** ne prihaja iz kakšnega povsem na novo izmišljenega fantazijskega sveta, ampak so projekcija sodobnega znanstvenega razvoja in aktualne socialne kondicije. Zgodba pripoveduje o bivšem policijskem inšpektorju, ki se ukvarja s prepovedano prodajo koščkov »človeške izkušnje«, ki so večini tehniziranih človeških stvarov postali nekaj povsem tujega, nekaj kar sami niso več sposobni neposredno izkusiti. Ti koščki so na posebnih disketah in s svojvrstnim »walkmanom« se lahko vsakdo odpravi nazaj v »emocionalno preteklost«. Paradoks in perversija je seveda v tem, da so te »pretekle emocije« emocije nekoga drugega, torej tistih nekaj »tehničnih retardirancev«, ki še posedujejo čustveno življenje. Seveda pa je v prvi vrsti ujetnik tega tehničnega podoživljanja sam glavni junak Lenny Nero, ki nostalgичno priklicuje svojo fatalno ljubezen. Njegovo bivše dekle, pop pevka, sedaj živi s šefom glasbene industrije, kar omogoči filmu, da eksponira ne samo konkurenčne tenzije na tem področju, ampak tudi »revolucionarne« trende v tej vrsti množične kulture, trende, ki v glasbi izpostavljajo socialno ogroženost in rasno nestrpnost. Ko pa ubijejo prijateljico pop pevke, ki »dela« za Lennyja Nera, in ko policija vulgarno ubije črnega radikalnega pevca, pa zadeve kulminirajo, saj ne gre več le za nostalgичne emocije in prepovedano preprodajo emocij, ampak za življenje in smrt tako posameznika kot družbe z napetimi razrednimi in rasnimi odnosi. Konec kalvarije v **Čudnih dnevih** pa vseeno ponuja upanje, upanje, ki ga v filmu zastopa brezkompromisna Mace, ključna opora Lennyju Neru tako za njegov pobeg iz uničujoče emocionalne nostalgije, kakor tudi za obračun z umazanimi policaji. Vlogo Mace je fenomenalno odigrala Angela Bassett, ki se je seveda spomnimo kot filmske Tine Turner.

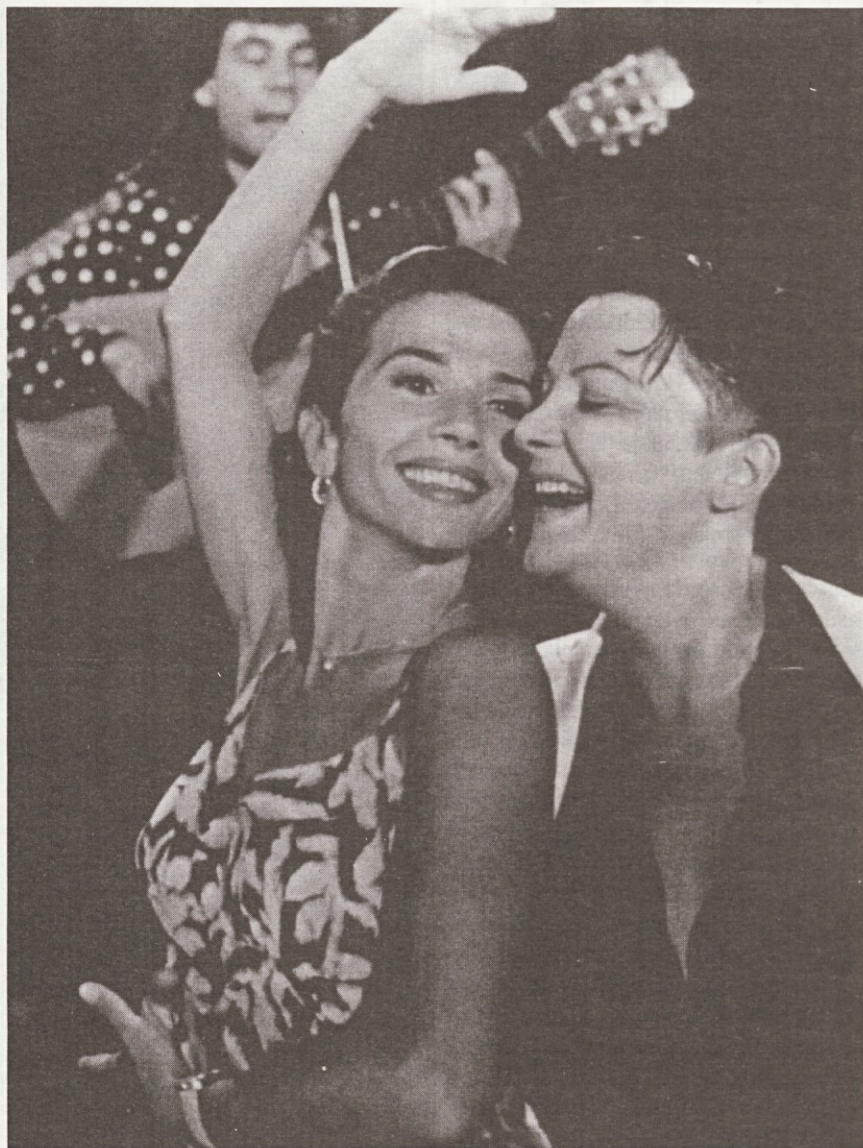
SILVAN FURLAN

PREKLETI GOZDIČEK

GAZON MAUDIT

režija: Josiane Balasko**scenarij:** Josiane Balasko**fotografija:** Gerard de Battista**glasba:** Manuel Malow**igrajo:** Victoria Abril, Josiane Balasko, Alain Chabat, Jicki Holgado, Miguel Bosé

Francija, 105 minut

V programu Beneške noči pa ni vžgala samo Kathryn Bigelow s filmom **Čudni dnevi**, ampak tudi Josiane Balasko s komedijo **Prekleti gozdiček**. Gre za tisti »gozdiček« v ženskem mednožju, ki tokrat za raz-

liko od večine filmskih komedij ni predmet le moškega, ampak tudi ženskega užitka. Ko se namreč na vratih na zunaj urejenega družinskega doma pojavi svojevrstna avanturistka Marijo, se namreč dogodi to, da se tradicionalno postavljena žena in mati zaljubi v Marijo, obenem pa se razkrijejo številni moževi skoki čez plot. Vendar pa komedija ne bi bila komedija, če se seksualne in emocionalne strasti ne bi pomirile. Toda ne na način, kot bi si to želele moralistične konvencije. Mož je namreč primoran sprejeti ljubezen v trikotniku, se pravi z ženo in njeno ljubico. Da pa bi bila mera polna, mu ženina ljubica zaradi tiste »izjemne« noči rodi otroka. In ne samo to, na koncu filma se mu ponuja tudi ljubezensko razmerje z moškim. Vsekakor prav zares komedija na francoski način. Komedija, ki pa ni zabavna samo zaradi teme, ampak zabava zaradi domišljenih peripetij, duhovitih dialogov in odlične igralske zasedbe z Victorio Abril na čelu.

Josiane Balasko, sicer uveljavljena gledališka in filmska igralka, prav tako pa tudi že priznana filmska režiserka, je tako ustvarila izjemno duhovit film, katerega odlika je predvsem dvoje: da se je prefrigano poslužil komedijske kombinatorike in da je to kombinatoriko uspešno udejanil v realističnih okvirih. Umetnost komedije kot žanra je med drugim tudi v tem, da matrice, ki so tokrat povezane s preoblačenjem, travestijo in transformacijami, relativizira oziroma jih predstavi v ekstremistični perspektivi. Te motivne ekstremizme in radikalizme pa je Balasko uspešno pretopila v navidez povsem naključno in spontano stvarnost, kar sicer še zdaleč ni predpogoj za dobro filmsko komedijo. Komedija kot filmski žanr praviloma sloni na oblikah reprezentacije, ki se poslužujejo pretiravanja, prav tako pa so v filmski zgodovini tudi komedije, ki skušajo čim bolj slediti realističnim zahtevam. Dobra komedija, tako v obliki pretiravanja kakor tudi na način presojnega odslikavanja življenja, pa je vedno podvig. In to je Josiane Balasko več kot uspelo, kar je še posebej razveseljivo, saj gre za žensko med filmskimi režiserji. Ženske režiserke pa se le malokdaj odločajo za filmsko komedijo.

SILVAN FURLAN

ČLOVEK ZVEZD

L'UOMO DELLE STELLE

režija: Giuseppe Tornatore

scenarij: Fabio Rinaudo, Giuseppe Tornatore

fotografija: Dante Spinotti

glasba: Ennio Morricone

igrajo: Sergio Castellitto, Tiziana Lodato, Clelia Rondinella, Jane Alexander, Tony Sperandeo

Italija, 110 minut

Filmsko veselje ni moglo najti boljše definicije za vse neulovljivo, nedosegljivo, od sveta odmaknjeno, v iluzije okvirjeno, v pričakovanja zavito in s hrepenenjem zaznamovano, kot je prav zvezda. Zvezda, ta produkt človeških projekcij, ta iluzija nad-bit in ta identifikacijski iztržek manjka, je možna le kot imaginarni pro-

dukt — kot obljuba, kot posmrtna sublimacija. V realnem, v dnevni svetlobi te nikoli ne osvetli. Vidiš jo pri zaprtih očeh, pri odprtih zgolj v temi kinematografa. Joe Morelli je pri dnevni svetlobi obljubljal večerno nebo. Dnevna svetloba na Siciliji je parajoča, mesena, trda, okrutna, žgoča, skopa, izsušena in izmučena. Toliko bolj v petdesetih, ko je niso prestregali senčniki. In v to razžarjenost s svojim tovornjakom ▶